

**UITVOERING VAN WERKEN IN DE NABIJHEID VAN
INSTALLATIES
VOOR GASDISTRIBUTIE**

UITVOERING VAN WERKEN IN DE NABIJHEID VAN INSTALLATIES VOOR GASDISTRIBUTIE ¹

De onderstaande schikkingen herhalen, verduidelijken en vervolledigen desgevallend de wettelijke en reglementaire voorschriften evenals de voorschriften van de “Praktische leidraad ter voorkoming van schade aan ondergrondse installaties tijdens in hun nabijheid uitgevoerde werken”, die het voorwerp hebben uitgemaakt van het rondschriven nr. 512-107 van het federale Ministerie van Openbare Werken (“Code Sarteel”)

I. INSTALLATIES VOOR AARDGASTRANSPORT

De installaties voor aardgastransport zijn beschermd door een bijzondere wetgeving en procedures die in herinnering gebracht worden in een document dat bij Fluxys, Kunstlaan 31 te 1040 Brussel, moet aangevraagd worden.

De website van de [KLIM](#)² als ook de gemeenten zijn de twee eerste contactpunten voorzien in deze wetgeving.

II. INSTALLATIES VOOR AARDGASDISTRIBUTIE

1. Wettelijke federale basisvoorschriften

Uittreksel uit het Koninklijk Besluit van 28 juni 1971 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en de exploitatie van installaties voor aardgasdistributie door middel van leidingen (artikel 51): *“Wanneer derden werken in de omgeving der gasleiding en dienstleiding uitvoeren dan moeten zij, bij aangetekend schrijven, de betrokken gasverdelers daarvan ten minste achtenveertig uur van te voren kennis geven en de nodige maatregelen treffen ten einde de veiligheid en de goede staat der gasinstallaties te verzekeren.*

Deze verplichte kennisgeving mag door een bestendige overeenkomst vervangen worden. De werken worden na overleg met de betrokken overheden en aardgasdistributienetbeheerders begonnen.

Bescheiden met de verschillende tussenkomsten worden opgemaakt.”

OPGELET : DE VERPLICHTINGEN OPGELEGD DOOR DE WETGEVING INZAKE AARDGAS-TRANSPORTINSTALLATIES WORDEN DOOR DIT ARTIKEL 51 NIET VERMINDERD!

Daarnaast vaardigen de gewesten reglementeringen uit die eveneens verplichtingen en procedures bevatten die moeten nageleefd worden voor en tijdens de uitvoering van werken.

¹ Onder installaties voor gastransport of gasdistributie verstaat men in onderhavig document, overeenkomstig de wetgeving:

— voor het transport: de installaties bedoeld door de wet van 12 april 1965 en het Koninklijk Besluit van 21 september 1988.

— voor de distributie: art. 1 van het Koninklijk Besluit van 28 juni 1971: de leidingen, de opslagmiddelen, de gebouwen, de machines, de dienstleidingen en in het algemeen alle toestellen die nodig zijn voor gasdistributie.

² KLIM: Federaal Kabels en Leidingen Informatie Meldpunt

Het huidige document is louter een vervollediging van de toepasselijke federale en regionale wetgeving en reglementering; die volledig van toepassing blijven.

De “Praktische leidraad ter voorkoming van schade aan ondergrondse installaties tijdens in hun nabijheid uitgevoerde werken”, die het voorwerp hebben uitgemaakt van het rondschrijven nr. 512-107 van het federale Ministerie van Openbare Werken (**“Code Sarteel”**) kan toepasselijk gemaakt zijn door de Bouwheer of de wegbeheerder, en bevat bepalingen waarvan de aardgasdistributienetbeheerders aanbevelen dat ze zelfs vrijwillig worden toegepast.

2. Schikkingen te nemen vóór de uitvoering van de werken

Om de hierboven vermelde wettelijke voorschriften te kunnen eerbiedigen, moet de aannemer inlichtingen inwinnen over de mogelijke aanwezigheid van installaties voor gasdistributie. Hij kan zich richten tot de gemeente of gebruikmaken van informaticasystemen, beschikbaar in bepaalde gewesten.

Indien er aardgasdistributie-installaties bestaan in de werkzone, maakt de aannemer aan de betrokken aardgasdistributienetbeheerders zijn plannen en zijn werkprogramma in de betrokken zone over, minstens één maand vóór de aanvang van deze werken.

Hij verzoekt de aardgasdistributienetbeheerders hem minstens 15 dagen vóór de aanvang der werken in de betrokken zone, een plan over te maken van de ligging van de bestaande of voorziene installaties in de betrokken werkzone.

Voor zover de uitvoerder van de grondwerken in kennis werd gesteld van de verwachte startdatum van de grondwerken binnen een tijdsperiode van minder dan een maand vóór deze datum dan is de periode van een maand, hierboven bedoeld, niet van toepassing. De aanvraag voor grondplannen moet dan binnen de zo kort mogelijke tijd ingediend worden nadat de uitvoerende partij in kennis werd gesteld van de verwachte startdatum van de grondwerken en uiterlijk vóór de aanvang van de geplande werken.

De door de aardgasdistributienetbeheerder overgemaakte plannen geven slechts een eerste aanduidingen die ter plaatse moeten gecontroleerd worden. Bij twijfel omtrent de juiste interpretatie van de gegevens, zal aan de aardgasdistributienetbeheerder gevraagd worden een agent ter plaatse te sturen. Op aanvraag kunnen tevens gegevens bekomen worden die toelaten de dienstleidingen naar de klanten op te sporen.

Vooraleer de werkzaamheden aan te vatten, moet de aannemer in gans de werkzone d.m.v. handwerktuigen overgaan tot de opsporing van gasinstallaties en eventueel dienstleidingen.

Indien men een leiding ontmoet die niet op de ontvangen plannen vermeld staat moet de aannemer steeds een beroep doen op de diensten van de aardgasdistributienetbeheerder, de vervoernetbeheerder of een andere exploitant van ondergrondse installaties ten einde de leiding te identificeren.

Indien de verwachte leiding zich niet bevindt binnen een afstand van 0,5 m vertikaal of 0,75 m horizontaal van het tracé zoals opgetekend op het grondplan, moet de aannemer steeds een beroep doen op de diensten van de aardgasdistributienetbeheerder, de vervoernetbeheerder of een andere exploitant van ondergrondse installaties ten einde de correcte ligging van de leiding aan te duiden.

Het aangetekend schrijven, dat overeenkomstig de voorschriften van art. 51 van het K.B. van 28 juni 1971 minstens 48 uur vooraf moet ontvangen worden door de aardgasdistributienetbeheerder, moet de datum vermelden van de aanvang der werken in de betrokken zone, het eventuele telefoonnummer van de werf, de naam en het GSM-nummer van de werfleider en eventueel de plaats en het ogenblik waarop hij kan bereikt worden, en desgevallend de naam, adres en telefoonnummer

van de coördinatoruitvoering in het kader van de wetgeving betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.

De werfleider is de door de aannemer aangestelde afgevaardigde voor het treffen van de veiligheidsmaatregelen bij werken in de nabijheid van installaties van concessiehouders. De aannemer duidt ook een plaatsvervanger bij afwezigheid van de werfleider aan. De aannemer moet ervoor zorgen dat hijzelf en al zijn onderaannemers, vóór de aanvang en tijdens de uitvoering der werken, in het bezit zijn van alle documentatie die nodig is voor het nemen van de nodige voorzorgsmaatregelen voor de aanvang der werken. Zij moeten op de werf beschikken over de telefoonnummers van de aardgasdistributienetbeheerder als ook het noodnummer voor het melden van een gaslek.

Indien de aannemer een verandering van de hoogte van de dekking boven de leiding voorziet, moet hij voorafgaandelijk de toestemming van de aardgasdistributienetbeheerder hebben ontvangen.

3. Te nemen maatregelen tijdens de uitvoering van de werken

3.1 Inleiding

De verantwoordelijke bij de aannemer voor de uitvoering van werken in de nabijheid van gasinstallaties, zijn eventuele onderaannemers en de coördinatoruitvoering moeten, na eventueel voorafgaandelijk de aardgasdistributienetbeheerder te hebben geraadpleegd, alle maatregelen nemen om te allen tijde de veiligheid van personen en goederen te verzekeren en om zowel op korte als op lange termijn het behoud en de stabiliteit van de gasinstallaties of de continuïteit van de gasbevoorrading niet in het gedrang te brengen.

Deze maatregelen worden genomen onder de gehele en volledige verantwoordelijkheid van de aannemer; want onderhavige aanbevelingen zijn slechts een technische hulp van de aardgasdistributienetbeheerder bij de uitvoering van deze werken.

De hierna opgesomde maatregelen zijn niet beperkend en de aannemer moet volgens de regels van de kunst alle maatregelen nemen om beschadigingen te voorkomen.

Beschadigingen van gasinstallaties kunnen gasontsnappingsen veroorzaken die ernstige gevolgen, zoals brand, ontploffing, enz. kunnen hebben. Onder beschadiging verstaat men niet alleen de rechtstreeks veroorzaakte breuken, maar eveneens de schade veroorzaakt aan de bekleding van de buizen en aan de buizen zelf, het inmettelen van de buizen, de schade aan de inrichtingen voor kathodische bescherming, het niet-naleving van de wettelijke minimale tussenafstanden met andere ondergrondse installaties, enz. die aan de basis zouden kunnen liggen van latere aantasting of lekken.

3.2 Te nemen maatregelen

1. Grondwerken in de nabijheid van gasinstallaties moeten zeer voorzichtig uitgevoerd worden. Men moet rekening houden met het feit dat sommige hulpstukken van de leidingen en dienstleidingen (sifons, afsluiters, meetpunten voor druk of kathodische bescherming, enz.) niet aangeduid zijn op de plannen en kunnen zich bevinden boven, naast of onder de leiding.

Het gebruik van mechanische graafwerktuigen en andere toestellen die actief zijn in de grond en de plaatsing evenals het verkeer van zware werktuigen in de nabijheid van gasinstallaties zijn slechts toegelaten indien aangepaste beveiligingsinrichtingen geplaatst werden. De stabiliteit van de ondergrond, waarin de gasinstallaties liggen, mag in geen geval in gevaar gebracht worden.

2. Indien, om welke reden ook, straatblokken of merktekens (voor sifons, afsluiters, meetpunten) die aangeduid zijn op de plannen, niet zichtbaar zijn, moet de aardgasdistributienetbeheerder verwittigd worden door de aannemer. Het is in elk geval noodzakelijk door peilingen, desgevallend uitgaande van de gegevens op het plan, de juiste plaats te bepalen van de installaties die zich onder de straatblokken of merktekens (voor sifons, afsluiters, meetpunten) bevinden.

3. Indien de verplaatsing van straatblokken (voor sifons, afsluiters, meetpunten) of van eender welk door de aardgasdistributienetbeheerder aangebracht merkteken, noodzakelijk blijkt voor de uitvoering van de geplande werken, moeten deze na uitvoering van de werken op correcte wijze en op de juiste plaats teruggeplaatst worden; de aardgasdistributienetbeheerder moet hiervan voor het beëindigen van de werken verwittigd worden.

4. Tussen de dichtstbijzijnde delen van een gasinstallatie en een kabel, een leiding of een andere installatie, moet een afstand van ten minste 0,10 m bij kruising en van ten minste 0,20 m bij evenwijdige loop bestaan. Overal waar mogelijk, worden deze afstanden vergroot (K.B. van 28 juni 1971, art. 18).

5. Wanneer het volstrekt onmogelijk is voorgaande bepalingen na te leven, treft de aannemer bijzondere maatregelen om de mogelijke nadelen van dit niet-naleven op te vangen. Deze bijzondere maatregelen moeten voorafgaandelijk door de aardgasdistributienetbeheerder goedgekeurd worden.

6. Boringen (zie § 3.4) of heien van damplanken of palen in de nabijheid van gasinstallaties kunnen breuk of uitschuiven van de leidingen of dienstleidingen veroorzaken, de bekleding van stalen buizen beschadigen, enz.. Daarom moet de werkwijze oordeelkundig gekozen worden en moet de uitvoering gepaard gaan met alle nodige voorzorgsmaatregelen, waaronder zeker de bepaling van de juiste ligging van de gasinstallatie.

Grondsonderingen, putboringen, boringen voor waterbemalingen zijn niet toegelaten op een afstand van minder dan 3 meter van een gasleiding, tenzij wanneer deze voorafgaandelijk door de aannemer wordt blootgelegd en afdoende beschermd (zie 11).

Het heien, intrillen of uittrillen van damplanken of palen - ongeacht of dit op openbaar of op privaat domein gebeurt - is verboden in een zone van 2 meter aan weerszijden van de leiding of ondergrondse installatie. In deze zone zijn alleen **trillingsarme** technieken toelaatbaar, waarvoor de aardgasdistributienetbeheerder voorafgaandelijk zijn akkoord heeft verleend.

In een zone tussen 2 en 3 m ten opzichte van de gasleiding is enkel het heien met een minimale frequentie van 35 Hz toegestaan, en dit slechts mits te voldoen aan de volgende veiligheidsmaatregelen:

- de exacte ligging van de leiding of ondergrondse installaties in dienst moet op regelmatige afstanden door middel van proefsleuven bevestigd worden; de leiding mag evenwel niet over een grote lengte vrijgegraven worden;
- de diameter van de leiding wordt in de werkzones gemarkeerd;
- het in- en uittrillen dient te gebeuren door middel van een hoogfrequent trilblok (minimum 35 Hz) voorzien van een variabel excentrisch moment;
- in geen enkel geval mogen de op de gelaste stalen gemeten snelheden hoger zijn dan 50 mm/sec tijdens het in- of uittrillen en dan 100 mm/sec tijdens het heien conform DIN 4150-3 (tabel 2)
- in geen enkel geval mogen de op de gelaste PE-buis gemeten snelheden hoger zijn dan 25 mm/sec tijdens het in- of uittrillen en dan 50 mm/sec tijdens het heien, dit conform de norm DIN 4150-3 (tabel 2).
- Voorgaande snelheden zijn slechts toelaatbaar indien de leiding niet onderworpen is aan spanningen door bewegingen in de ondergrond en indien de leiding in de beïnvloedingszone geen vaste punten heeft zoals aftakkingen, ontspanstation, enz.
- Het in- of uittrillen en het heien binnen in een zone tussen 2 en 3m is verboden bij gietijzeren, PVC- en vezelcementleidingen. De aannemer is verplicht de nodige controles uit te voeren door het bepalen van de ligging van de leiding en het identificeren ervan. Binnen deze zone is enkel een trillingsarme techniek toegestaan en waarvoor de aardgasdistributienetbeheerder voorafgaandelijk zijn akkoord heeft verleend.

In alle gevallen is tijdens het indrijven permanent toezicht door de aannemer verplicht. Zijn toezichter staat op zijn beurt in onmiddellijke communicatie met de verantwoordelijke van de aardgasdistributienetbeheerder.

In 3.4. hieronder worden de na te leven specifieke regels inzake boringen en persingen vermeld.

7. Indien de gasinstallatie blootgelegd wordt, moet de aanvulling er rond geschieden door middel van zand of fijne aarde, die voldoet aan de eventuele vereisten opgelegd door de bodemsaneringwetgeving, op een dikte van ten minste 0,20 m en moet ze zorgvuldig verdicht worden met handwerktuigen. In geval van ondergraving van een gasinstallatie, zal er opnieuw een steunlaag moeten aangebracht worden met dezelfde weerstand als de oorspronkelijke grond. De aanvulling zal geen stenen of hard materiaal bevatten die de gasinstallatie of haar bekleding zouden kunnen beschadigen.

8. Na de werkzaamheden, vergewist de aannemer zich ervan dat de dekking van de buis in overeenstemming blijft met de originele liggingsdiepte van de leiding. In tegengesteld geval, is hij verplicht dit te melden aan de aardgasdistributienetbeheerder zodat tijdig de nodige maatregelen kunnen getroffen worden. Op zijn minst moet hij erover waken dat de minimale voorgeschreven diepte wordt aangehouden en dat deze later niet zal worden aangepast.

9. De op te richten installaties mogen de aardgasdistributienetbeheerder niet hinderen bij het onderhoud van het gasnet of bij een latere plaatsing van dienstleidingen. Het is verboden andere ondergrondse installaties (kabels, leidingen, enz.) in het verticaal vlak **boven** gasinstallaties te plaatsen. Kabeldozen, telefooncellen, palen, bomen, enz. mogen evenmin geplaatst worden boven een gasinstallatie.

10. Bij beschadiging van gasinstallaties, namelijk hoofd- en dienstleidingen, spuien, afsluiters, flenzen, anticorrosiebekleding (asfaltweefsels, kunststoffen, ...) van hoofd- of dienstleidingen, inrichtingen voor kathodische bescherming, kabels voor teletransmissie, enz. moet de aardgasdistributienetbeheerder onmiddellijk verwittigd worden. Daarenboven moeten, in geval van een gaslek, alle maatregelen getroffen worden om elk ongeval te voorkomen (zie hoofdstuk III hieronder).

11. Geen enkele gasleiding mag in metselwerk ingebouwd worden. Geen enkel hard materiaal mag zich bevinden op minder dan 0,10 m van een gasinstallatie.

12. Een blootgelegde gasleiding moet door de aannemer beschermd worden tegen onvrijwillige of opzettelijke beschadigingen tijdens de werf. Daartoe dient hij de uitgraving rond de leiding zo spoedig mogelijk te dichten. Als hij de uitgraving niet kan dichten op het einde van de werkdag waarop de leiding werd blootgelegd, dient hij ofwel een stevige mechanische bescherming te voorzien boven de uitgraving, die een voldoende bescherming biedt tegen opzettelijke of onvrijwillige beschadiging, ofwel dient hij rond de put of sleuf een aan de omgeving aangepaste afrastering te installeren. De aannemer blijft in ieder geval verantwoordelijk voor het vrijwaren van de installatie.

13. De aannemer moet de waarschuwingslinten, bescherming, luiken en merktekens opnieuw correct en op de juiste plaats teruggeplaatst worden.

3.3. Enkele praktische raadgevingen

A. Plaatsbepaling en -aanduiding van ondergrondse gasinstallaties

1. Het opzoeken van de juiste ligging van de gasleidingen moet gebeuren door middel van peilinggraafwerk, dat voorzichtig met handwerktuigen gedaan wordt.

2. Indien de aardgasdistributienetbeheerder permanente of voorlopige merktekens bovengronds geplaatst heeft om de aanwezigheid van ondergrondse gasinstallaties aan te duiden, zal de aannemer er zorg voor dragen deze merktekens te behouden. Hij zal er tevens zorg voor dragen om ze op hun oorspronkelijke plaats te herplaatsen indien hij ze tijdelijk heeft moeten wegnemen.

B. Voorkoming van schade aan ondergrondse gasinstallaties tijdens werken

1. De gasinstallaties moeten beschermd worden tegen elke beschadiging die kan veroorzaakt worden door bijvoorbeeld vallende voorwerpen, slagen, gebruik van branders, enz.

2. Bij gebruik van vuur, moeten de gasinstallaties door middel van een aangepast materiaal (zie fig. 1) beschermd worden tegen elke beschadiging. Brandbestrijdingsmateriaal moet zich ter plaatse bevinden.

Het is verboden gasinstallaties in kunststof (bijvoorbeeld P.E.-buizen) met een vlam op minder dan 0,60 m te benaderen.

3. Indien de gasinstallatie gevaar loopt beschadigd te worden (breuk, enz.) door een terreinverzakking, moeten aangepaste maatregelen genomen worden (zie bijvoorbeeld fig. 2 en fig. 3) en moet de aardgasdistributienetbeheerder **onmiddellijk** verwittigd worden.

Indien een buis moet opgehangen worden, dient een rubberen band geplaatst te worden tussen de buis en de hangbeugel om de buis of haar bekleding niet te beschadigen (zie fig. 2)

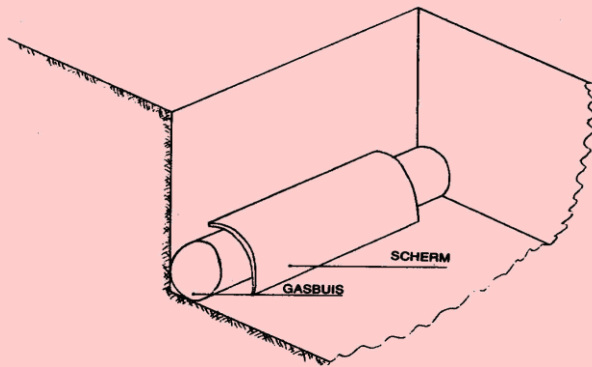

FIG. 1 bescherming bij middel van een scherm

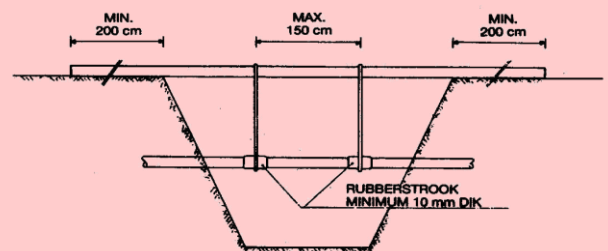

FIG. 2 buisophanging bij ondergraving of grondverzakking

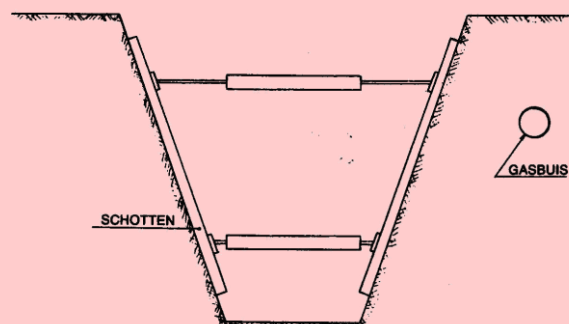

FIG. 3- stempeling van sleufwanden

4. Indien de gasinstallatie gevaar loopt beschadigd te worden door latere verzakkingen, moet de aarde eronder afdoende gestabiliseerd worden (bijvoorbeeld met behulp van goed verdicht gestabiliseerd zand).

5. Het is verboden uitwendige belastingen op een gasinstallatie over te brengen, bijvoorbeeld door een leiding of een kabel eraan op te hangen.

6. Straatblokken en merktekens van de aardgasdistributienetbeheerder moeten zichtbaar en toegankelijk blijven om de lokalisatie en het gebruik van ondergrondse afsluiters, enz. mogelijk te maken.

7. Elke ondergrondse muurdoorvoering van een leiding in een gebouw (hetzij voor water, riolering, telefoon, elektriciteit, enz.) moet door de aannemer gasdicht afgesloten worden om het binnendringen van gas, afkomstig van een gaslek aan een installatie buiten het gebouw, te voorkomen. Ook elke doorvoering en kruising van ondergrondse constructies die door de aannemer in het kader van zijn werken werd uitgevoerd, of die bestonden en door zijn bouwheer-eigenaar ervan op het einde van de werken niet of slechts gedeeltelijk gebruikt zullen worden, moet gasdicht afgesloten worden.

C. Aanvulling van een sleuf

1. Vóór het aanvullen van een sleuf, moet de aardgasdistributienetbeheerder de gasinstallatie visueel kunnen controleren met inbegrip van de bekleding van de stalen buizen en, zo nodig, herstellen. De aannemer verwittigt hiertoe tijdig de aardgasdistributienetbeheerder. Hij houdt hierbij rekening met de informatiedoorlooptijd, bij de aardgasdistributienetbeheerder, van minimum 2 werkdagen.

2. De grond rond de gasinstallaties moet verdicht worden met handwerktuigen, zelfs onder de installatie. Harde materialen in de nabijheid van gasinstallaties moeten vermeden worden.

3.4. Boringen en persingen op openbaar domein.

De aandacht wordt erop gevestigd dat al meermalen werd vastgesteld dat bij boringen of persingen leidingen, in het bijzonder gasleidingen, beschadigd werden. Zelfs minieme beschadigingen kunnen, onmiddellijk of na verloop van tijd, tot ernstige incidenten leiden die de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de aannemer in het gedrang kunnen brengen.

Het gebruik van pneumatisch of hydraulisch aangedreven boor- of perstoestellen, waarvan de ligging niet voortdurend kan nagegaan en zo nodig ONMIDDELIJK aangepast KAN worden of waarvan het tracé niet kan gestuurd worden, is niet toegelaten binnen een AFSTAND van 200m TUSSEN HET VOORZIENE TRACE EN EEN bestaande gasleiding.

Bij gebruik van toestellen waarvan de ligging wel voortdurend kan nagegaan worden en zo nodig ONMIDDELIJK aangepast, dient men in elke DIMENSIE MINSTENS 4m verwijderd te blijven van de omtrek van een bestaande gasleiding.

Die afstand kan eventueel tot een te bepalen minimumafstand verminderd worden na formele schriftelijke goedkeuring vanwege de aardgasdistributienetbeheerder op basis van de door de aannemer of zijn bouwheer verstrekte elementen, in het bijzonder in functie van de door de aannemer gewaarborgde nauwkeurigheid.

Indien de gasleiding zich in de buurt van het intrede- of uittredepunt bevindt, kan deze afstand aan dit punt eveneens verminderd worden op voorwaarde dat de gasleiding op die plaats is bloot gegraven en gewaarborgd wordt dat de boring of persing niet met grote kracht en snelheid uit bodem of zijkant van de intrede of uittredeput zal springen..

Voorafgaandelijk aan de uitvoering van een toegelaten boring of persing.

Ten einde iedere beschadiging aan de bestaande leidingen te vermijden dient de aannemer in elk geval voorafgaandelijk de bestaande leidingen rondom bloot te graven en een halve meter te

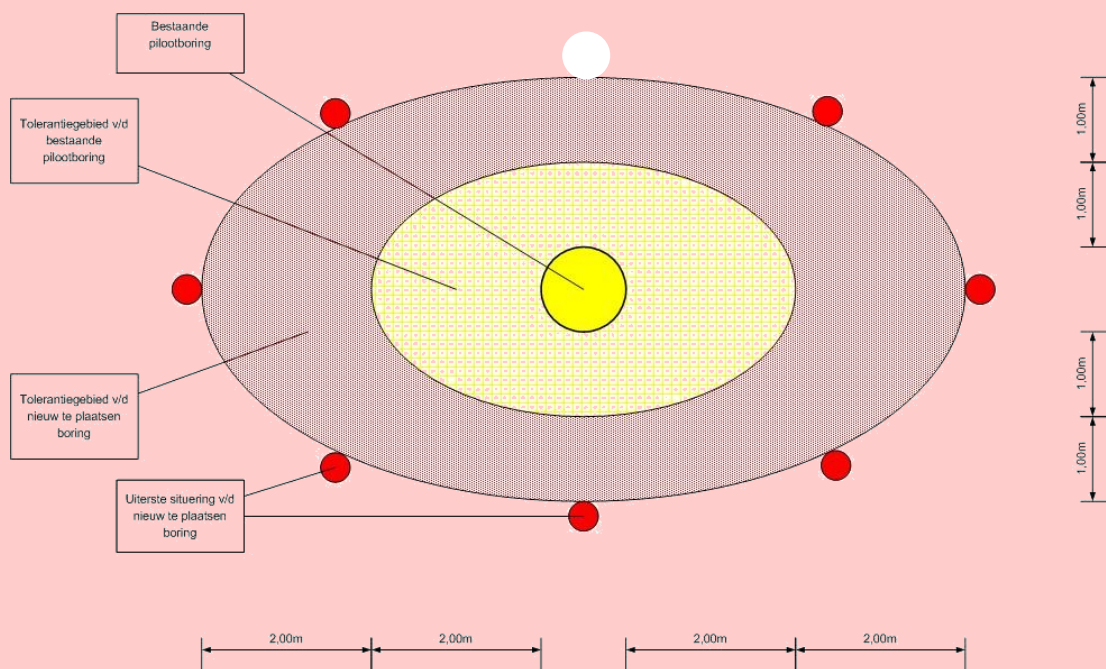
ondergraven in een zone van één meter rondom het intredepunt en het theoretische uittredepunt van de boring of persing. Ook hierbij moet hij vanzelfsprekend de nodige voorzorgsmaatregelen nemen om elke beschadiging van de bestaande leidingen te vermijden en om hen te ondersteunen (zie 3.3.B.3. en figuur 2 hierboven).

Tijdens de uitvoering van een toegelaten boring of persing.

Deze bovengenoemde zone moet aan de uittredekant aangepast worden aan de nieuwe, gemeten, as van de boring of persing, zodra vastgesteld wordt dat deze as afwijkt van de oorspronkelijk voorziene as.

Zodra de aannemer aan de uittredeput de boorkop, de ruimer of perskop ziet of kan vaststellen dat deze nadert, dient hij maatregelen te nemen om elk contact met de bestaande leidingen te vermijden.

Verticale doorsnede van de zones rondom een bestaande, met boring of persing aangelegde, gasleiding.

In geval de aannemer de hierboven genoemde tussenafstanden niet kan waarborgen, en als een afdoende zone rondom de bestaande leidingen niet kan vrijgemaakt worden over een zone van één meter rondom het voorziene of het vastgestelde tracé van zijn boring of persing is die boring of persing om veiligheidsredenen absoluut onverantwoord.

Vanzelfsprekend dient de aannemer wanneer hij deze tussenafstanden wel kan waarborgen alle voorzichtigheid en zorgvuldigheidsmaatregelen evenals de wettelijke verplichtingen in acht te nemen. Dit veronderstelt tevens dat hij de boring of persing niet zonder aanwezigheid van zijn personeel in de nabijheid van een leiding laat gebeuren. Ook zal hij bij een boring of persing die in de langsrichting van nabijgelegen leidingen loopt het tracé van die leidingen op regelmatige afstanden door middel van controlesleuven controleren.

In alle gevallen waarin blijkt dat de gewaarborgde of aangekondigde nauwkeurigheid niet werd behaald of de boring of persing zich in de hierboven vermelde zone kan bevinden, zal de aannemer dit op eigen initiatief melden aan de aardgasdistributienetbeheerder. Tevens zal hij de leidingen op deze plaatsen moeten bloot graven, om zodoende eventuele beschadiging te laten opzoeken en desgevallend te laten herstellen.

Wanneer de boring of persing een hindernis ontmoet, moet zij onderbroken worden en moet een visuele inspectie van de aard van de hindernis gebeuren vooraleer beslist mag worden de boring of persing voort te zetten.

III. MAATREGELEN TE NEMEN BIJ GASLEK

Bij gasontsnapping moet men:

- De werken stopzetten, het gas vrij laten ontsnappen in de open lucht, erop letten dat het niet in gebouwen binnendringt. Vooral geen onverantwoorde risico's nemen;
- Een beschadigde of lekkende buis mag nooit worden bedekt;
- Elke open vlam in de nabijheid doven;
- Zich in veiligheid brengen en ervoor zorgen onmiddellijk de aardgasdistributienetbeheerder evenals de hulpdiensten en de aanpalende bewoners verwittigen;
- Ontstekingsbronnen vermijden daar waar er gas waarneembaar is door meting of geur: GSM, verlichting, handlampen, lastoestellen, niet vonkvrije elektronische meettoestellen, draaiende of startende motoren, enz.
- Bij een brandend gaslek, de gasvlam laten branden en de omgeving beveiligen;
- De plaats afbakenen en nieuwsgierigen, niet toegelaten personen en verkeer op afstand houden;
- Toezicht houden op de plaats van het ongeval tot een interventieploeg van de aardgasdistributienetbeheerder ter plaatse is;
- In geen geval proberen het lek zelf te herstellen of de sleuf bij lek of beschadiging te vullen; de aannemer heeft geen toelating om kranen die op de leidingen geïnstalleerd zijn te bedienen.